

Effectiviteit wasberen vangen in Limburg

Maurice La Haye, René Janssen, Robert Delbroek

2020.35

Rapport van de Zoogdierverseniging & Bionet Natuuronderzoek
In opdracht van Provincie Limburg

Effectiviteit wasberen vangen in Limburg

Rapport nr.:	2020.35
Datum uitgave:	07-12-2020
Status	Concept
Auteur:	M. La Haye, R. Janssen & R. Delbroek
Illustraties:	R. Janssen/R. Delbroek
Kwaliteitscontrole:	E. van Norren
Productie:	Steunstichting VZZ, in rapport vermeld als de Zoogdiervereniging Bezoekadres: Toernooiveld 1 6525 ED Nijmegen Postadres: Postbus 6531 6503 GA Nijmegen Tel.: 024 7410500 secretariaat@zoogdiervereniging.nl www.zoogdiervereniging.nl
Gegevens opdrachtgever:	Provincie Limburg Cluster Natuur en Water Postbus 5700 6202 MA Maastricht
Contactpersoon opdrachtgever	Walter Oudshoorn

De Steunstichting VZZ is onderdeel van de Zoogdiervereniging

Dit rapport kan geciteerd worden als:

La Haye, M., R. Janssen en R. Delbroek, 2020. Effectiviteit van wasberen vangen in Limburg. Rapport 2020.35. Zoogdiervereniging/Bionet Natuuronderzoek, Nijmegen.

De Steunstichting VZZ, onderdeel van de Zoogdiervereniging, is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van de Zoogdiervereniging; opdrachtgever vrijwaart de Stichting VZZ voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en de Zoogdiervereniging, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ALGEMEEN	5
1.2	DOELSTELLING.....	5
2	METHODE	6
3	RESULTATEN	8
3.1	WASBERENMELDPUNT	8
3.2	VANGINSPANNING INLOOPVALLEN	10
3.3	GEVANGEN WASBEREN.....	11
3.4	WASBEREN OP CAMERAVALLen.....	12
3.5	WASBERENSPoELWORM	12
3.6	AANWEZIGHEID VAN WASBEREN IN NOORDRIJN-WESTFALEN.....	12
3.7	DIEFSTAL VAN VALLEN	13
4	DISCUSSIE EN CONCLUSIE	14
5	AANBEVELINGEN.....	16
6	LITERATUURLIJST	17
	BIJLAGE 1. INFOFOLDER OVER HERKENNING VAN WASBEREN & WASBERENMELDPUNT	18

Voorwoord

De wasbeer (*Procyon lotor*) is meer dan 50 jaar geleden vanuit Noord-Amerika in Europa terecht gekomen en wordt gerekend tot de invasieve exoten. Op basis van bestaande kennis wordt aangenomen dat er in Limburg op dit moment twee gebieden zijn waar zich mogelijk een populatie van de wasbeer heeft gevestigd: de driehoek Sittard-Schinveld-Nuth, en het gebied Maastricht-Eijsden-Gronsveld. In het Kader van de 'Europese Unielijst Invasieve Exoten' (Verordening Nr. 1143/2014) is de Provincie Limburg verplicht wasberen uit het wild weg te vangen als sprake is van populatievorming. Doel van dit project is om ervaring op te doen hoe deze soort zo effectief mogelijk weggevangen kan worden en het daadwerkelijk wegvangen van wasberen in de twee bekende kerngebieden en eventuele 'losse dieren' buiten de kerngebieden. De Zoogdierverseniging coördineert het onderzoek van dit project. Dit project biedt tevens de mogelijkheid om de herkomst van de populatie te bepalen met behulp van DNA-onderzoek. Het RIVM onderzoekt daarnaast hoeveel wasberen zijn besmet met wasberenspoelworm (*Baylisascaris procyonis*).

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In het Kader van de Unielijst Invasieve Exoten (EU-verordening 1143/2014) is de Provincie Limburg verplicht wasberen uit het wild weg te vangen als sprake is van populatievorming. Sinds minimaal 2017 (Bekker, 2017) is er sprake van populatievorming van wasberen in twee kerngebieden (Delbroek & Janssen, 2018). Het is nog niet onderzocht hoe het vangen van wasberen effectief kan worden uitgevoerd. Daarom heeft de provincie Limburg de Zoogdierverseniging gevraagd te onderzoeken hoe de soort zo effectief mogelijk kan worden weggevangen in deze gebieden. Het project 'Bestrijding wasberen in Limburg' wordt in nauwe samenwerking met diverse organisaties uitgevoerd, waaronder Provincie Limburg, Zoogdierverseniging, Bionet Natuuronderzoek, Waterschap Limburg, Stichting AAP, de FBE Limburg en het RIVM.

1.2 Doelstelling

Doel van het project 'Effectiviteit van wasberen vangen in Limburg' is om ervaring op te doen hoe deze soort zo effectief mogelijk weggevangen kan worden door het daadwerkelijk wegvangen van wasberen en door het evalueren van de gebruikte methodiek. Het vangen vindt plaats in de twee bekende kerngebieden: de driehoek Sittard-Schinveld-Nuth, en het gebied Maastricht-Eijsden-Gronsveld.

Verder zal een laagdrempelig meldpunt worden gemaakt om meer meldingen van wasberen te krijgen en zal onderzoek plaats vinden naar de prevalentie van wasberenspoelworm bij gevangen wasberen.

De Zoogdierverseniging coördineert het onderzoek van dit project. Het veldwerk wordt uitgevoerd door Bionet Natuuronderzoek.

2 Methode

Het project omvat de volgende activiteiten:

- het vangen van wasberen met behulp van inloopvallen;
- het overdragen van gevangen wasberen aan Stichting AAP;
- het opzetten van een samenwerking met de beverratten-/muskusrattenvangers van het Waterschap Limburg, die zo nu en dan een wasbeer als bijvangst in hun vallen aantreffen.
- het plaatsen van cameravallen in het gebied waar de vallen staan om de aanwezigheid van wasberen vast te stellen.
- om voorlichting te geven over wasberen over de reden van bestrijden en om meer inzicht te krijgen in de aanwezigheid van wasberen wordt een meldpunt (www.wasberenmeldpunt.nl) en een folder gemaakt over het onderscheid tussen wasbeer, wasbeerhond en das (bijlage 1).
- het RIVM onderzoekt de prevalentie van wasberenspoelwormen bij de gevangen wasberen (hierover wordt apart door het RIVM gerapporteerd).

Het vangen in de kerngebieden gebeurt door het plaatsen van kleine aantallen vallen op locaties waar de aanwezigheid van wasbeer is vastgesteld. Het rapport van Bionet Natuuronderzoek uit 2018 (Delbroek & Janssen, 2018) is daarvoor als basis gebruikt. Aanvullend worden inloopvallen geplaatst op locaties waar wasberen worden gesignaleerd tijdens de periode 1 september 2019 – 15 maart 2020. Op of vlakbij de inloopvallen worden cameravallen geplaatst om te signaleren of er wasberen aanwezig zijn. Er is gekozen voor een specifieke gebiedsaanpak en niet voor een grootschalige vlak-dekkende vangactie in geheel Zuid-Limburg, vanwege de waarschijnlijk lage dichtheden (Delbroek & Janssen, 2018) en het diffuus voorkomen van de wasberen in Zuid-Limburg, alsmede het soms stedelijke karakter van het gebied van voorkomen.

Via oproepen in lokale en regionale media is het publiek geattendeerd op de vangactie en opgeroepen om alert te zijn op wasberen en meldingen door te geven. Voor het doorgeven van meldingen is een online meldpunt opgezet: www.wasberenmeldpunt.nl.

Gevangen wasberen worden zo snel mogelijk na vangst opgehaald en geplaatst in een reiscarrier met water en eten. De inloopvallen en overloopkooien worden na een vangst van een wasbeer uitgebrand om te voorkomen dat eitjes van de wasberenspoelworm aanwezig blijven.

De carrier met wasbeer wordt zo snel mogelijk door Stichting AAP opgehaald, waarna St. AAP de gevangen dieren ontwormt, steriliseert/castreert en een dierenpark zoekt voor herplaatsing van de gevangen wasberen. Er wordt tegelijkertijd een sample van de wasberspoelworm genomen alsook een DNA-sample van iedere wasbeer voor verdere genetische analyse.

Wasberen die als verkeersslachtoffer worden gemeld of wasberen die geschoten worden, worden aangeleverd bij het DWHC en/of het RIVM voor nader veterinaire onderzoek, voor een DNA-sample en om te bekijken of de dieren besmet zijn met wasberenspoelworm.

Op locaties waar wasberen zijn gemeld *buiten* de nu bekende twee verspreidingskerngebieden is afgesproken dat na een melding van een wasbeer (of wasberen) gedurende drie weken inloopvallen worden geplaatst. Wordt in deze periode de wasbeer (of wasberen) niet gevangen, dan wordt door de faunabeheereenheid (FBE) een ontheffing verleend aan de WBE om de aanwezige wasbeer (of wasberen) te kunnen schieten.

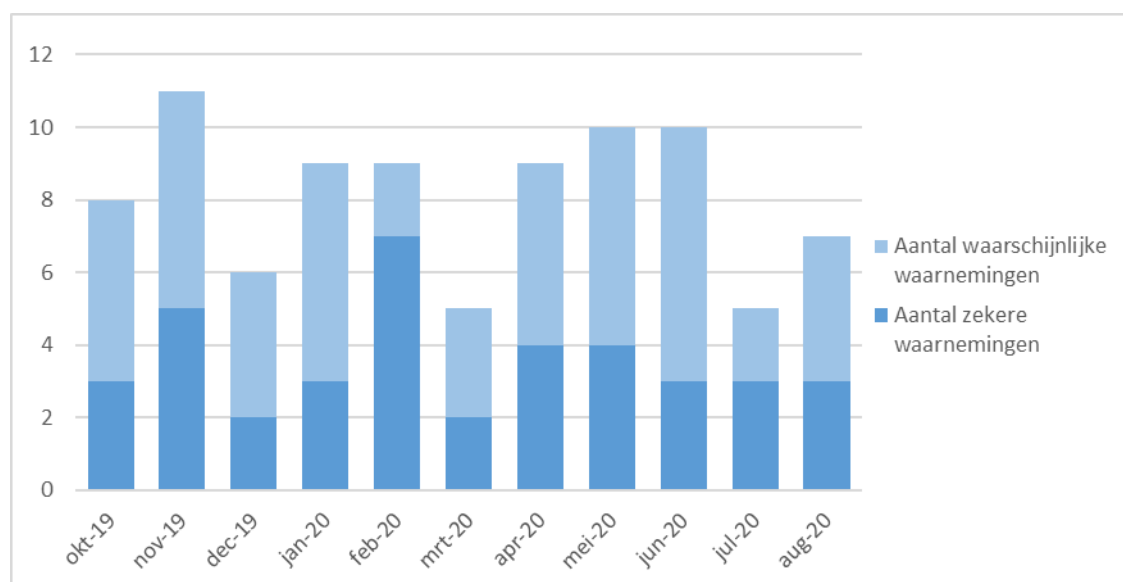
3 Resultaten

3.1 Wasberenmeldpunt

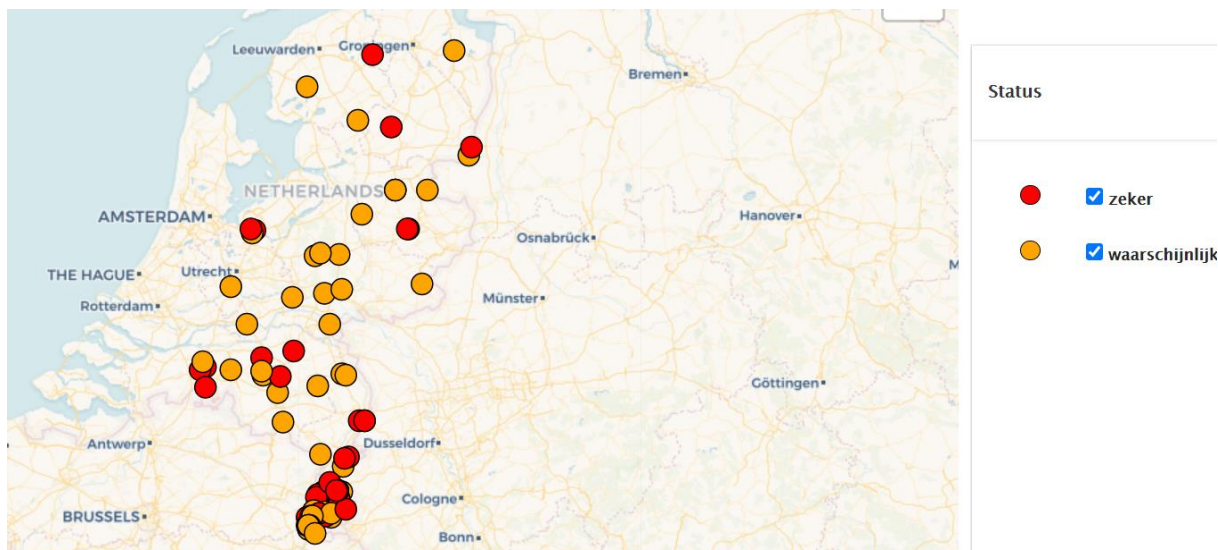
Op het wasberenmeldpunt zijn in de projectperiode 150 meldingen ingevoerd waarvan de datum van waarnemen gelegen is in de periode 1 oktober 2019 t/m 31 augustus 2020. Iedere melding is beoordeeld en indien nodig is om extra informatie gevraagd. De meldingen zijn onder te verdelen in: zeker (foto of filmpje als bewijs), waarschijnlijk (duidelijke beschrijving van een wasbeer), mogelijk (beschrijving past bij wasbeer, maar andere soort niet uit te sluiten), niet te beoordelen (soort is niet te bepalen/ waarnemer heeft niet gereageerd), onjuist (betreft zeker geen wasbeer). Dat levert het overzicht in tabel 1 en per maand in figuur 1. Op basis van deze meldingen is een kaart gemaakt met zekere en waarschijnlijke meldingen van wasberen in Nederland (figuur 2) en Limburg (figuur 3).

Tabel 1. Meldingen ingevoerd op het wasberenmeldpunt die betrekking hebben op de periode 1 oktober 2019 t/m 31 augustus 2020.

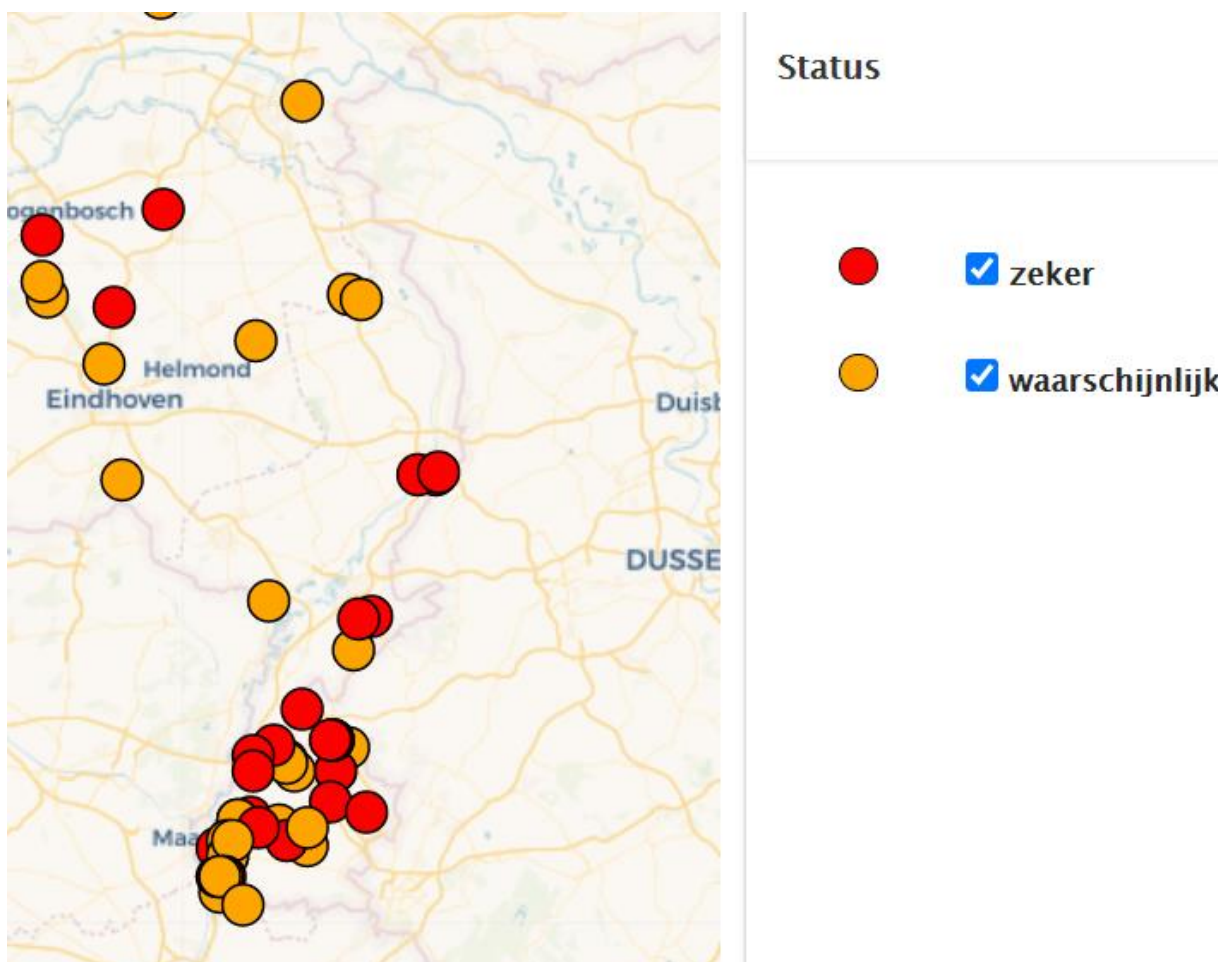
Oordeel validatie	Limburg	Overig NL	Buitenland
zeker	22	16	1
waarschijnlijk	19	30	1
mogelijk	17	11	
niet te beoordelen	7	10	1
onjuist	10	5	
Eindtotaal	75	72	3

Figuur 1. Aantal zekere & waarschijnlijke meldingen van wasberen per maand op basis van de meldingen van het wasberenmeldpunt in de periode 1 oktober 2019 t/m 31 augustus 2020.

Figuur 2. Overzicht van zekere en waarschijnlijke meldingen in Nederland uit het wasberenmeldpunt in de periode 1 oktober 2019 t/m 31 augustus 2020.

Figuur 3. Overzicht van de zekere en waarschijnlijke meldingen uit het wasberenmeldpunt in de provincie Limburg in de periode 1 oktober 2019 t/m 31 augustus 2020.

3.2 Vanginspanning inloopvallen

Vanaf 15 oktober 2019 stonden gemiddeld 40 inloopvallen, met name in de driehoek Sittard-Schinveld-Nuth (dal van de Roode Beek en Geleenbeekdal, figuur 4) op enkele specifieke plekken waar een wasbeer was gesignaleerd (o.a. Tegelen, Maastricht, Vijlen). In totaal hebben de inloopvallen op 74 locaties gestaan en zijn er met de vallen 4722 vangnachten gemaakt. De vallen hebben t/m 15 maart 2020 in het veld gestaan, omdat de kans op het vangen van zwangere dan wel zogende vrouwtjes na deze datum toe zou nemen en dat was, vanuit welzijnsoogpunt, ongewenst. Kooien van muskus- en beverrattenbestrijding staan jaarrond.

Van half september 2019 tot begin april 2020 zijn er 23 wasberen gevangen. In totaal zijn er 17 wasberen met de inloopvallen gevangen en 6 wasberen zijn gevangen in de kooien van de muskus- en beverrattenbestrijders. Dit komt neer op 0,36 wasbeer per 100 vangnachten met de inloopvallen.

De snelste vangst was in een inloopval die slechts 1 nacht open had gestaan.

Daar staat tegenover dat de langzaamste vangst is gedaan in een inloopval die al 81 nachten in het veld stond; er zijn daarnaast vele vallen die geen wasbeer hebben gevangen.

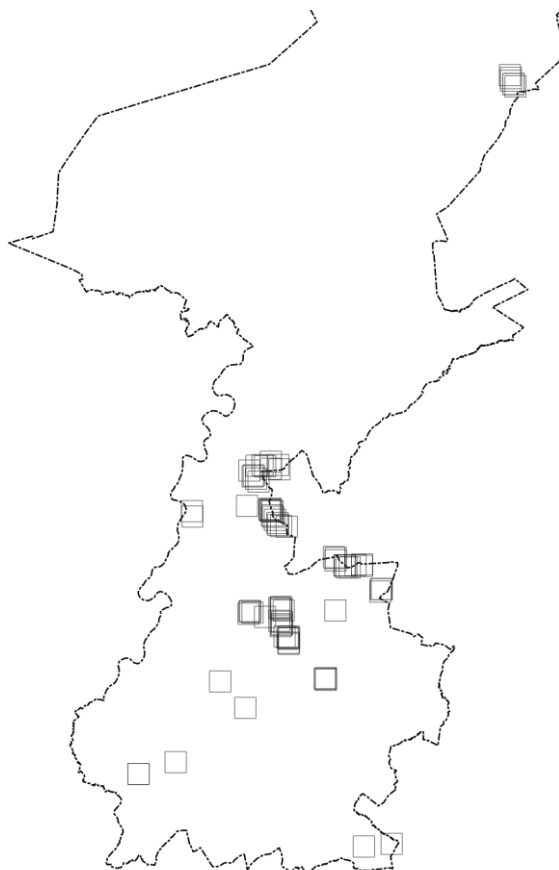
Gemiddeld duurde het 32 nachten voordat een wasbeer in de val liep. De mediaan ligt op 28 nachten.

In stedelijk gebied en op locaties buiten de kerngebieden waar één of meerdere wasberen zijn gemeld zijn geen vangsten gedaan met de inloopvallen.

Wel zijn er door de muskus- en beverrattenbestrijders twee wasberen gevangen buiten het kerngebied (Regio Venlo en Regio Roerdalen).

In de gebieden waarvoor ontheffing is verleend om wasberen te doden (na de vangperiode van 3 weken) zijn géén dieren geschoten.

In stedelijk gebied (Maastricht, Eijsden, Heerlen, Berg en Terblijt) zijn geen wasberen gevangen gedurende de vangperiode.

Figuur 4. Overzicht van de vallocaties in de kerngebieden en daarbuiten.

Valse 'triggers' / bijvangsten

Alle inloopvallen zijn voorzien van een 'val-alarm', zodat de vangers een seintje krijgen als de

inloopval dichtvalt en een dier zo snel mogelijk uit de val gehaald kan worden (en altijd binnen 12 uur). Naast de 17 door het projectteam gevangen wasberen zijn er 22 bruine ratten, drie huiskatten, één vos en één wezel gevangen. Daarnaast is vier keer de val dicht gevallen, maar werd er geen dier in de inloopval aangetroffen. Alle bijvangsten zijn ongedeerd vrijgelaten.

3.3 Gevangen wasberen

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de vangdatum, locatie en het geslacht van de gevangen wasberen. In de periode van 11 september 2019 t/m 2 april 2020 zijn 13 vrouwtjes gevangen en 10 mannetjes. De geschatte leeftijd (inschatting gemaakt door de dierenarts van Stichting AAP op basis van gebitskenmerken) varieerde van ca. een half jaar oud tot ca. 5 jaar. Wasberen in het wild kunnen tot 10 jaar oud worden. Met de vangst van relatief jonge dieren is wederom onderbouwd dat voortplanting van wasberen in Limburg plaatsvindt in het wild (Bekker, 2017).

Tabel 2. Overzicht van de gevangen wasberen. Twee wasberen die door de muskusratten-vangers zijn gevangen, zijn reeds voor de start van het project opgevangen door St. AAP.

Volgnr	Datum	Regio	Vangplaats	Geslacht	Leeftijd in jaar (schatting)	
1	2019-09-11	Dal van de Roode beek	Schinveld	Man	2	MR-vangers
2	2019-09-20	Dal van de Roode beek	Schinveld	Vrouw	1	MR-vangers
3	2019-10-11	Dal van de Roode beek	Schinveld	Man	3	MR-vangers
4	2019-10-18	Dal van de Roode beek	Etzenrade	Man	<1	
5	2019-10-21	Geleenbeekdal	Wolfhagen	Vrouw	5	
6	2019-10-22	Dal van de Roode beek	Jabeek	Man	0,5	
7	2019-10-22	Dal van de Roode beek	Jabeek	Vrouw	3	
8	2019-10-22	Geleenbeekdal	Wolfhagen	Vrouw	2	
9	2019-10-22	Dal van de Roode beek	Etzenrade	Vrouw	1	
10	2019-10-27	Roer-dal	Posterholt	Vrouw	0,5	MR-vangers
11	2019-11-02	Tegelen	Tegelen	Vrouw	3	MR-vangers
12	2019-11-18	Geleenbeekdal	Vaesrade	Vrouw	5	
13	2019-11-29	Dal van de Roode beek	Sittard-Oost	Man	1,5	
14	2020-01-05	Geleenbeekdal	Sweikhuizen	Man	3	
15	2020-01-14	Dal van de Roode beek	Sittard-Oost	Vrouw	3,5	
16	2020-01-27	Dal van de Roode beek	Sittard-Oost	Man	1	
17	2020-01-28	Dal van de Roode beek	Sittard-Oost	Vrouw	9 mnd	
18	2020-02-11	Geleenbeekdal	Vaesrade	Vrouw	4-5	
19	2020-02-12	Geleenbeekdal	Vaesrade	Man	4-5	
20	2020-03-01	Dal van de Roode beek	Schinveldse bossen	Vrouw	3,5	
21	2020-03-15	Susteren	IJzerenbosch	Vrouw	2	
22	2020-03-16	Susteren	IJzerenbosch	Man	3	
23	2020-04-02	Dal van de Roode beek	Schinveld west	Man	2	MR-vangers

Bijzonderheden

Eén dier (volgnummer 5, een 5-jarig vrouwtje) bleek na het vangen een transponder te hebben. Door de producent en de groothandel is verklaard dat deze transponder is verkocht aan een dierenartsenpraktijk in Zuid-Limburg, maar het dier is niet terug te vinden in de administratie van deze praktijk. De conclusie is dat het dier moet zijn losgelaten dan wel ontsnapt bij een particulier in Zuid-Limburg.

Volgnummer 6 en 7 zaten samen in één val. Het betreft waarschijnlijk moeder en zoon.

In februari bleek één van de gevangen wasberen drachtig te zijn, wat op basis van een draagtijd van ruim 2 maanden (Lammertsma et al. 2008), betekent dat na half maart jonge wasberen geboren kunnen worden. Het vangen wasberen binnen het project is om die reden na half maart gestopt. De wasbeer die begin april is gevangen in een val van de muskus- en Beverrattenbestrijding bleek een mannetje te zijn. Het dier is overgedragen aan St. AAP. Als het een vrouwtje was geweest, dan was het dier met een GPS-zender uitgerust om eventuele kleine jongen op te sporen.

3.4 Wasberen op cameravallen

Uit de beelden van de cameravallen die bij de inloophallen staan blijkt dat sommige wasberen de vallen wel ingaan of langslopen, maar zich niet laten vangen. De inschatting van de vangers op basis van de eigen camerabeelden en andere losse waarnemingen is dat er nog minstens 10-20 wasberen in de beide kerngebieden voorkomen, waarvan de meeste aanwezig zijn in de driehoek Sittard-Schinveld-Nuth (dal van de Roode Beek en Geleenbeekdal).

3.5 Wasberenspoelworm

Van de 23 gevangen wasberen bleken 12 individuen besmet te zijn met wasberenspoelworm, dat is 52% van het aantal gevangen dieren. Het RIVM doet nader onderzoek naar de prevalentie en rapporteert separaat over de uitkomsten van dit onderzoek.

3.6 Aanwezigheid van wasberen in Noordrijn-Westfalen

De verspreiding van de wasbeer in Noordrijn-Westfalen, de Duitse deelstaat grenzend aan Limburg, is verstrekt door het Landesamt für Natur, Umwelt und Verbraucherschutz NRW (Lanuv) (Gehle, persoonlijke communicatie). Op basis van die rapportage, die inzicht geeft in het aantal geschoten wasberen per 100 ha bejaagbaar gebied, is te concluderen dat het zwaartepunt van de verspreiding van de wasbeer zich bevindt in de meeste oostelijke gemeenten (waarbij aangenomen is dat ook in het westelijk deel van Noordrijn-Westfalen even vaak op wasberen wordt gejaagd als in het oostelijk deel van de deelstaat). Het 'front' van de verspreiding van de wasbeer in Noordrijn-Westfalen lijkt zich, op basis van deze gegevens, nog niet aan de Nederlandse grens te bevinden, maar halverwege deze deelstaat.

3.7 Diefstal van vallen

In de periode half oktober tot half maart zijn er 10 vallen met valalarmen gestolen. Ook werden drie cameravallen gestolen, die in de buurt van de vallen waren opgesteld. Op de betreffende locaties zijn geen nieuwe inloopvallen geplaatst om herhaling van de diefstallen te voorkomen. Bij de politie is iedere keer aangifte van diefstal gedaan. Deze diefstallen benadelen het vangonderzoek enorm, doordat op deze locaties geen val meer kan staan en tevens minder vangmiddelen aanwezig zijn die ingezet kunnen worden.

4 Evaluatie en conclusie

In de praktijk blijken wasberen, wanneer ze in hoge dichtheden voorkomen, met enige moeite te vangen met de gebruikte inloopvallen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat inloopvallen een effectieve methode zijn om wasberen te vangen bij hogere dichtheden. Bij lagere dichtheden wasberen duurt het soms lang (meer dan twee maanden) voordat een aanwezige wasbeer in de val loopt, of worden wasberen niet gevangen, ondanks de aanwezigheid van verscheidene vallen in het gebied. Op de cameravallen die bij de inloopvallen zijn geplaatst is soms te zien hoe een wasbeer de val passeert maar niet erin gaat, of soms de val ingaat, maar de val niet laat afgaan. In de praktijk bleek het plaatsen van een inloopval met een ander vangmechanisme (een wipplankje) wel te leiden tot een vangst (in tegenstelling tot inloopvallen met een kabeltje).

De beverrat-vangkooien van het Waterschap blijken in de praktijk ook effectief in het vangen van wasberen; alhoewel er ook vallen zijn die wel op 'scherp' staan, maar geen wasberen vangen.

Op basis van wildcamera-beelden en meldingen wordt ingeschat dat er momenteel nog ca. 10-20 wasberen in het projectgebied rondlopen, mogelijk meer. Het is lastig in te schatten welk deel van de populatie inmiddels is gevangen.

De relatief hoge dichtheid aan wasberen in de driehoek Sittard-Schinveld-Nuth (dal van de Roode Beek en Geleenbeekdal), relatief ver bij het 'wasberen-front' in midden Noordrijn-Westfalen vandaan, doet vermoeden dat de aanwezige wasberen een lokale herkomst hebben en niet de 'voorhoede' zijn van de wasberen populatie in Duitsland. Dat de dieren in Zuid-Limburg een lokale herkomst hebben blijkt ook uit de vangst van een wasbeer waarbij al een transponder aanwezig was. Deze transponder is verkocht aan een dierenartsenpraktijk in Zuid-Limburg, maar de betreffende wasbeer is niet teruggevonden in de administratie van deze praktijk. De transponder wijst erop dat dit dier is ontsnapt of vrijgelaten door particulieren.

Tijdens deze vangronde is door de veldwerkers geconstateerd dat vlak over de grens ook wasberen aanwezig zijn op Duits grondgebied waar het projectteam niet mag vangen. Inmiddels heeft de provincie Limburg met de autoriteiten van Noordrijn-Westfalen afspraken gemaakt dat er aan de Duitse zijde effectiever opgetreden zal worden tegen de aanwezigheid van wasberen.

Het ontvangen van meldingen van wasberen is cruciaal om ze effectief te kunnen vangen. Het wasberenmeldpunt blijkt in de praktijk goed te functioneren en een laagdrempelige manier te zijn om meer meldingen van 'het algemene publiek' van wasberen te krijgen. Een groot deel van de meldingen is aanvullend op eigen waarnemingen en meldingen die via andere bronnen in de NDFF terecht komen. Ten opzichte van andere bronnen worden duidelijk meer wasberen gemeld via het meldpunt dan via andere routes en databases.

Uit het onderzoek van het RIVM blijkt dat meer dan 50% van de gevangen wasberen besmet is met wasberenspoelworm.

5 Aanbevelingen

De samenwerking met het Waterschap om wasberen die als bijvangst in beverrattenkooien terecht komen, op te halen en door St. AAP op te laten vangen werkt goed en soepel. We bevelen aan om deze samenwerking voort te zetten.

Het vangen van wasberen in stedelijk gebied is tot op heden erg moeilijk gebleken. Het is aan te bevelen om te verkennen of het wellicht mogelijk is om wasberen in stedelijk gebied, zeker als dieren zichtbaar liggen te rusten of regelmatig op een vaste plek worden gezien, op een andere wijze te vangen. Bijvoorbeeld door dieren op afstand te laten verdoven door een dierenarts.

6 Literatuurlijst

Bekker, D., 2017. Voortplanting wasbeer in Nederland een feit (Bericht NatureToday).
<https://www.zoogdiervereniging.nl/nieuws/2017/voortplanting-wasbeer-nederland-een-feit>

Delbroek R. & R. Janssen, 2018. Wasbeer in de grensregio – Monitoring in het oostelijk deel van Nederlands Limburg – situatie tot begin oktober 2018. Bionet Natuuronderzoek, 2018/03.

Gehle, pers. comm. Vorkommen des Waschbären in NRW. Lanuv NRW Bericht 20-12-2019.

Lammertsema, D.R. G.W.T.A. Groot Bruinderink & S. Broekhuizen, 2008. Wasberen (*Procyon lotor* L. 1758) in Nederland; verspreiding, ecologie en mogelijk gevolgen voor Nederland. Wageningen, Alterra, Alterra-Document2. 22 25 blz.;2. fig. 39 ref.

Bijlage 1. Infocoder over herkenning van wasberen & wasberenmeldpunt

Waarnemingen doorgeven

Heeft u een wasbeer gezien of heeft u een wasbeer in de tuin, schuur, in huis (op zolder) of in het natuurgebied in de buurt, geef uw waarneming door via www.wasberenmeldpunt.nl of scan de QR-code.

Foto: voorzitter Maaike Plomp

Wasbeer

gezien?

Besmetting en preventie

Heeft u een wasbeer in huis en ligt er ontlasting, raadpleeg dan de website van het RIVM (www.rivm.nl) om de ontlasting op een hygiënische manier op te ruimen i.v.m. de mogelijke kans om besmet te raken met wasberenspoelworm (gebruik altijd minimaal handschoenen en een mondkapje bij het opruimen).

DE ZOOGDIERVERENIGING verzamelt waarnemingen van wasberen in het kader van onderzoek en monitoring. Deze gegevens worden door de provincies gebruikt om passende maatregelen te nemen. In sommige provincies is dit het vangen van wasberen, waarna de dieren worden opgevangen door o.a. Stichting AAP. Andere provincies staan het toe om wasberen te schieten. Wilt u meer weten of wilt u een wasbeer melden? Kijk dan op de website www.wasberenmeldpunt.nl.

in samenwerking met
provincie limburg

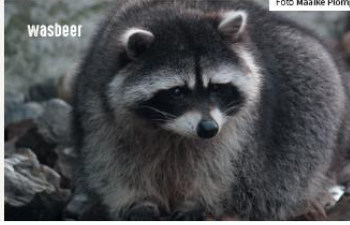
2018.096

Hoe herken je een wasbeer?

- Middelgroot dier met een plomp lichaam
- Brede kop die spits toeloopt
- Relatief lange poten
- Langharige vacht; peper-en-zoutkleurig, soms grijs, rossig of geel-grijs op de rug, witgrijs op de buik en licht in de flanken
- Dikke stompe staart met om en om zwarte en grijswitte ringen (4 tot 7 zwarte ringen)
- Typisch gezichtsmasker (zwarte band bij de ogen) met een witte snuit, witte wenkbrauwstrepen en grote oren

Foto Maaike Plomp

Hoe herken je een das?

- Grote, brede kop en een zwaargebouwd gedrongen lichaam
- Witte kop met twee brede zwarte strepen. Deze lopen vanaf het achterhoofd over de oren en eindigen in een punt bij de mondhoeken.
- Korte poten en een korte, brede, bossige witte staart
- Kleine witte zwarte oren
- De rug en de flanken hebben een zwart-witte vacht en de onderzijde is geelwit

Foto Aaldrik Pot

Hoe herken je een wasbeerhond?

- Hondachtige met korte poten en een gedrongen lijf, ongeveer zo groot als een vos
- Zwart-witte tekening op de brede kop en de bakkebaarden
- Beige-bruinachtige langharige vacht met zwarte vlekken op de rug en flanken
- Donkerbruine poten en buik
- Volle, donkere staart, zonder ringen

Foto Richard Witte

